

«Δια Βίου Μάθηση»

Η βαθμιαία ανακάλυψη της Άγνοιας μας

Μαρία Παρδάλη

Άλληλον μέντορας Προσωπικής ανάπτυξης
Σπουδών και Σταδιοδρομίας - Καθηγήτρια Αγγλικής
Γλώσσας, Συγγραφέας
[Maria Pardali | LinkedIn](#)

Περίληψη

Γνώση σε πλάτος ή γνώση σε βάθος;

Η μήπως και τα 2;

Πάντα υπάρχει κάτι νέο να μάθει κανείς.

Είτε επιλέγει ένα χόμπι, είτε ξεκινάει νέα καριέρα, θα πρέπει να αποκτήσει νέες γνώσεις και δεξιότητες.

Το πιο βασικό, θα πρέπει να θυμηθεί πως να μαθαίνει ή να μάθει την διαδικασία από την αρχή.

Η Δια Βίου Μάθηση είναι εδώ και αλλάζει το εκπαιδευτικό, εργασιακό και γενικότερο κοινωνικό τοπίο, σε παγκόσμιο επίπεδο!

“The illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn.” – Alvin Toffler

«Οι αγράμματοι του 21ου αιώνα, δεν θα είναι όσοι δεν μπορούν να διαβάζουν και να γράφουν, αλλά όσοι δεν μπορούν να μάθουν, να ξεμάθουν και να ξαναμάθουν κάτι», είχε πει ο Alvin Toffler και βλέπουμε ότι όντως έτσι ακριβώς εξελίσσεται η καθημερινότητα στην εποχή που ζούμε.

Βάση του Ν.3879 (Φ.Ε.Κ. 163/21.09.2010, τ. Α') περί Ανάπτυξης της Δια Βίου Μάθησης και σύμφωνα με το Άρθρο 2, μεταξύ άλλων, ορίζεται και

το εξής:

[...] **Δια Βίου Μάθηση:** Όλες οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, που αποσκοπούν στην απόκτηση ή την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, στην επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη του ατόμου, στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη της ικανότητας ενεργού συμμετοχής στα κοινά και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη[...]

Παραδοσιακά σε παλαιότερες εποχές, ένα άτομο θα μπορούσε να εργάζεται στον ίδιο τομέα, χρησιμοποιώντας τις ίδιες τυπικές δεξιότητες, για 40 περίπου χρόνια. Εδώ και αρκετά χρόνια όμως το τοπίο μοιάζει εντυπωσιακά διαφορετικό.

«Ο υπάλληλος του μέλλοντος τυπικά θα έχει μια νέα δουλειά κάθε πέντε χρόνια και πιθανώς κάθε μία από αυτές θα απαιτήσει δεξιότητες τις οποίες ο υποψήφιος δεν διδάχτηκε στο κολέγιο», δήλωσε ο Huntington D. Lambert, πρώην κοσμήτορας του Harvard Division of Continuing Education, σε άρθρο του στους New York Times.

Για να μπορέσουν οι υποψήφιοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις αυτής της νέας αγοράς εργασίας, πρέπει να αλλάξουν τις διαδικασίες επιμόρφωσής τους και να βγουν πολλές φορές από την πεπατημένη, αλλάζοντας εντελώς ακόμα και αντικείμενο σπουδών ή εργασίας. Αρωγούς σε αυτό βρίσκουν και την ίδια την εκπαίδευση, η οποία αλλά-

ζει δραστικά τα τελευταία χρόνια, δίνοντας την ευκαιρία σε όποιον επιλέγει τον δρόμο της Δια Βίου Μάθησης, να μπορεί να εκπαιδευτεί από την αρχή σε όποιο σχεδόν αντικείμενο θέλει, να μετεκπαιδευτεί ώστε να εμπλουτίσει γνώσεις και πρακτική εμπειρία ή να τα κάνει και τα δυο, ταυτόχρονα.

Ο «μαθητής» επιλέγει την εκπαίδευσή του

Ιστορικά, οι άνθρωποι μπορούσαν να μάθουν νέες δεξιότητες ως μαθητευόμενοι κοντά σε έναν ειδικό. Εναλλακτικά, μπορούσαν να μελετήσουν ένα βιβλίο – οτιδήποτε θεωρούνταν «βιβλίο» στην κάθε εποχή – για να αποκτήσουν γνώσεις, αρκεί να ήταν εγγράμματοι. Άλλοι, μπορεί να είχαν σπουδάσει σε Στοές ή Ακαδημίες δίπλα σε σπουδαίους στοχαστές.

Σήμερα, το ενδιαφέρον για την Δια Βίου Μάθηση, εκτείνεται σε πολλά επαγγελματικά πεδία, από το Ακαδημαϊκό πεδίο της Έρευνας έως και το πρακτικό πεδίο μιας απλής επιχείρησης και τα οφέλη από την επένδυση σε αυτήν, ξεπερνούν κατά πολύ τα απλά πλεονεκτήματα μιας σταδιοδρομίας, καθώς έχουν και θετικό προσωπικό αντίκτυπο. Δεν στοχεύουν απλώς στην παρακολούθηση μαθημάτων επ' αόριστον, αλλά επιδιώκουν την γνώση προς άμεση εφαρμογή της και αυτό μπορεί να συμβεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Πανεπιστήμια, τοπικοί φορείς, Διεθνείς Οργανισμοί, Ινστιτούτα, διαδικτυακά ή δια ζώσης, προσφέρουν πληθώρα προγραμμάτων θεωρητικών αλλά και πρακτικών σπουδών, με μεγάλη θεματολογία.

Η Δια Βίου Μάθηση, εκτός από την εμπάθυνση που προσφέρει σε γνώσεις του ίδιου αντικειμένου, προσφέρει και γενικότερες γνώσεις, ώστε να μπορέσει κάποιος να γίνει ευρυμαθής και χρήσιμος άνθρωπος στην πορεία της ζωής του. Εξάλλου, η μάθηση είναι μάθηση, ανεξάρτητα από το αντικείμενο.

Ας δούμε παρακάτω κάποια βασικά στοιχεία αυτής.

Δια Βίου Μάθηση

Η Δια Βίου Μάθηση, ουσιαστικά ως συνεχής εκπαίδευση, απαιτεί ισχυρά αυτό-κίνητρα, αλλά μπορεί ταυτόχρονα να τα αυξήσει, όσο προχωράει η διαδικασία της μάθησης. Δημιουργείται έτσι ένας κύκλος αυτοτροφοδοτούμενος από το ίδιο το άτομο. Όσο περισσότερο ένα άτομο παρακινεί τον εαυτό του να μάθει, τόσο περισσότερα αυτό-κίνητρα χτίζει ως αποτέλεσμα της απόκτησης

νέων δεξιοτήτων και γνώσεων. Έτσι, ο τροχός γυρίζει ξανά και ξανά και όταν το άτομο ολοκληρώσει την εκπαίδευσή του, σε ό,τι επέλεξε, θα βρει και άλλους λόγους/κίνητρα για να προχωρήσει σε κάτι άλλο καινούργιο. Μόλις κάποιος αρχίσει να μαθαίνει, αποκτά δηλαδή την δεξιότητα της μάθησης, μπορεί εύκολα να μετακινείται από το ένα αντικείμενο σπουδών στο άλλο. Αναπτύσσει την κριτική του ικανότητα άρα αποκτά δική του άποψη και αξιολογεί πιο ορθά τα πάντα.

Και μπορεί η ίδια η διαδικασία της εκπαίδευσης να είναι μια μοναχική και προσωπική υπόθεση, η διαδικασία της ζωής όμως είναι συλλογική υπόθεση.

Η αυτό-παρακίνηση δηλαδή και η προσαρμοστικότητα του κάθε ατόμου παίζουν ρόλο σε μεγάλο βαθμό, επειδή συχνά εμπλέκονται στην ταχύτητα με την οποία κάποιος μπορεί να μάθει να κάνει κάτι διαφορετικό, από αυτό που έκανε στο παρελθόν και σε ένα πλαίσιο καριέρας, αυτό μπορεί να σημαίνει υιοθέτηση νέων μεθόδων και πρακτικών που έχουν εκτοπίσει παλαιότερες, πιο ξεπερασμένες. Χωρίς αυτά, η θέληση ενός ατόμου για ανάπτυξη μπορεί να μείνει στάσιμη - θα μπορούσε το άτομο να μείνει πίσω ή να τα παρατήσει εντελώς.

Αρκετά συχνά, η μάθηση λαμβάνει χώρα σε ομάδες ατόμων που συνεργάζονται για να βρουν απαντήσεις. Εξαιτίας αυτής της δυναμικής, η Δια Βίου Μάθηση, μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερες ευκαιρίες δικτύωσης και να προσφέρει στο άτομο πολλά οφέλη, επηρεάζοντας την προσωπική του ζωή, με τρόπους που δεν περίμενε ή δεν είχε καν φανταστεί.

Η γνήσια, ουσιαστική εκπαίδευση είναι ο όλεθρος όλων των προκαταλήψεων. Τουλάχιστον, έτσι θα έπρεπε να είναι, διότι συχνά, η Δια Βίου Μάθηση οδηγεί στην συνάντηση διαφορετικών ανθρώπων, ιδεών και τρόπων ζωής που διαφέρουν από αυτό που έχει συνηθίσει κανείς στο κλειστό πυρηνικό του περιβάλλον. Βιώνοντας αυτά τα είδη διαφορετικών όψεων της ζωής, κάποιος μπορεί να εκτιμήσει καλύτερα ανθρώπους και καταστάσεις και να δει πιο καθαρά ότι, ο δικός του τρόπος να κάνει πράγ-

ματα, δεν είναι ο μόνος τρόπος να κάνει κάποιος πράγματα ούτε απαραίτητα και ο σωστός. Και πάλι, δύο άνθρωποι μπορούν να ακολουθήσουν διαφορετικούς δρόμους και να καταλήξουν στο ίδιο μέρος και η αναγνώριση αυτού, δημιουργεί μια αίσθηση αποδοχής για τον ίδιο τον Άνθρωπο, που δεν συναντάται συχνά σε εκείνους που πιστεύουν ότι οι τρόποι τους είναι οι μόνοι και οι σωστοί που οδηγούν στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Ο σεβασμός για τους άλλους είναι σημαντικός, καθώς αποδεικνύεται ότι κανείς δεν έχει πάντα όλες τις απαντήσεις. Δύο διαφορετικοί άνθρωποι έχουν προοπτικές και μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον ώστε και οι δυο να μεταμορφωθούν.

Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί ότι ο οποιοσδήποτε αφιερώνει ουσιαστικό χρόνο και ενέργεια στη μάθηση, μπορεί επίσης να γίνει πιο ολοκληρωμένος στοχαστής. Στην πραγματικότητα, η Δια Βίου μάθηση μπορεί να οδηγήσει ένα άτομο στο να αλλάξει εντελώς τη βάση της σκέψης του και να αναθεωρήσει παλιές απόψεις του που δεν το εξυπηρετούν πια. Πάντα θα υπάρχουν βέβαια άνθρωποι οι οποίοι δεν θα ξεφύγουν από τις προκαταλήψεις τους, αλλά μέσα από την εκπαίδευση και μόνο η διαδικασία του να προβληματιστούν έστω και λίγο, είναι βασικό κλειδί για να εξελιχθούν σε πιο ολοκληρωμένα άτομα.

Τέλος και ενδεχομένως πιο βασικό, ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα οφέλη της Δια Βίου Μάθησης είναι ότι αποτρέπει την πλήξη. Είναι ένα δημιουργικό hobby θα λέγαμε, το οποίο οδηγεί τον άνθρωπο στο να ανακαλύψει νέα ενδιαφέροντα και είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για να ξεπεραστεί η μονοτονία μιας κουραστικής καθημερινότητας.

Η Δια Βίου Μάθηση από την ανάποδη

Όπως σχεδόν όλα τα πράγματα, έτσι και η Δια Βίου Μάθηση, έχει και την ανάποδη πλευρά της. Υπάρχουν λοιπόν πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι στην προσπάθειά τους να γεμίσουν διάφορα **κενά** στην ζωή τους, προσπαθούν με λάθος τρόπο να κάνουν αυτή την πλήρωση, μέσω την αδιάκοπης, άνευ νοήματος

εκπαίδευσης. Βρίσκονται διαρκώς στην θέση του **μαθητή**, αλλάζοντας αντικείμενα σπουδών, απλά και μόνο για να κρατούν τον εαυτό τους απασχολημένο με κάτι. Συσσωρεύουν πολλές γνώσεις χωρίς καμία πρακτική εφαρμογή στον πραγματικό κόσμο. Κατακλύζονται από πάρα πολλές πληροφορίες, χωρίς να μπορούν να τις οργανώσουν και να τις χρησιμοποιήσουν, καθώς δεν μπορούν καν να ξεχωρίσουν σε πολλές περιπτώσεις τις αντικειμενικές από τις υποκειμενικές απόψεις. Οι άνθρωποι αυτοί δυσκολεύονται να καταλάβουν ότι το θέμα είναι η ποιότητα και όχι η ποσότητα στην γνώση, ειδικά όταν αυτή μένει απλά συσσωρευμένη και αχρησιμοποίητη.

Χρειάζεται μερικές φορές να μπορούμε να δίνουμε στον εαυτό μας τα εύσημα για τα όσα ήδη γνωρίζουμε και να είμαστε συγκρατημένοι πριν επενδύσουμε χρόνο, ενέργεια και χρήμα σε κάποιο επόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης, απλά και μόνο για να λέμε ότι κάνουμε κάτι. Δίνοντας λίγο χρόνο, μπορεί κανείς να βλέπει την καλύτερη εκδοχή του εαυτού του κάθε φορά που βελτιώνεται σε κάτι, να μετράει τις δυνάμεις του, να παρατηρεί τις αδυναμίες του και να εργάζεται ουσιαστικά για ένα θετικό αποτέλεσμα. Μόνο έτσι το ταξίδι αυτό μέσα στην Γνώση, θα είναι θεραπευτικό και όχι αυτοκαταστροφικό, οδηγώντας το άτομο σταδιακά από την Άγνοια στην Σοφία και καθιστώντας το δυνατό παίκτη και όχι απλά πιόνι, στην ίδια του την Ζωή καθώς τελικά, δεν έχουν τόσο σημασία τα όσα γνωρίζει κανείς, αλλά το τι κάνει με όλα αυτά που γνωρίζει!

<http://www.cce.uoa.gr>

<https://www.diaviou.auth.gr>

<https://kedivim.aegean.gr>

<http://www.gsae.edu.gr/el/european-union>

<https://extension.harvard.edu>

<https://www.nytimes.com>

<https://www.sciencedirect.com>